

taller de creació

LA SETMANA DELS BARBUTS

Pep Vila es dedica preferentment a la història de la literatura, amb l'edició de textos teatrals i memorialístics, culinaris, estudis de la llengua i la literatura catalanes al Rosselló. També ha escrit poesia i articles periodístics.

Una disputa entre barbuts

Orfe de pares, de cognom Deulofeu [Déu lo féu], als setze anys havia sortit de l'Hospici de Girona. Allí havia après l'ofici d'impressor. Com que era hàbil en l'art de buidar boixos, aviat trobà feina a la confraria de mestres estampers. Era jove, tenia llit, menjar, uns sous a la butxaca... S'acostava la setmana dels barbuts, freda i ventosa, i tenia l'encàrrec de preparar una nova planxa de sant Pau ermità, l'anacoreta. La festivitat era el 15 de gener. Calia, doncs, posar-se aviat a la feina. L'estampeta iconogràfica que li va prestar l'amo per treure'n una còpia presentava el sant com un home vell, mig despullat, cobert amb fulles de palma, amb dos lleons al costat d'una palmera, i amb un corb que li duia pa al bec.

Però ell, que se sentia ple de saba, creatiu, amb ganes d'innovar, no volia gravar uns rostres

> **Il·lustracions: Núria Triadó Guardia** nascuda a Mataró l'any 1977. És llicenciada en belles arts per la Universitat de Barcelona, i té estudis de disseny industrial i desenvolupament de producte. Actualment exerceix com a docent al Baix Empordà, a centres d'ensenyament secundaris i de batxillerat, tasca que alterna amb la seva dedicació al disseny gràfic i industrial.

Joan Guerola Tolsà (Otos, 1954). Llicenciat en filologia anglesa, fa de professor a l'institut Jaume Vicens Vives de Girona. Ha publicat un llibre de poemes titulat *Pessigolleig del silenci* (2007), en col·laboració amb Dolors Vilamitjana i Carandell, i el recull de poemes *Fons d'Otos* (2012). Participa amb contes en el llibre *Antologia 2006, Cuentos*, Ediciones de la Cultura, Buenos Aires. Va col·laborar al diari *El Punt* en la dècada dels vuitanta. Col·labora amb la columna *Portar-ho de cap* en el diari digital *laveupv.com*.

Les creences

demacrats, amb ornaments i robes tradicionals, tal com ho havia fet un segle abans, sobre el mateix tema, el gran Velázquez. Volia assajar una nova provatura. S'afigurava sant Pau ermità o de Tebes com un home de mitjana edat, amb un cos àgil, barbut com un frare, escabellat com un jueu. El mestre Bro, però, no volia experiments ni retocs. El boix, com de consuetud, s'havia de cenyir a l'ortodòxia més pura. En cas contrari, el gremi dels esparters, del qual era el patró, no en compraria cap.

Emprenyat amb qui l'havia llogat, mogut per un impuls d'adolescent, es va posar a un racó a gorgotejar amb la ploma. En un acte de venjança pueril va fer una caricatura del mestre que va deixar a la vista de tothom, sobre el tòrcul de fer làmines. Com que el mestre tenia fama de garrepa, pitjor que el mal lladre, l'esbossà amb els trets augmentats d'aquella vella raça que, segles abans, corria per aquells carrers. Li dibuixà una «barba de jueu», nom d'uns líquens filamentosos que es criaven a les penyes. Era una mata desordenada de pèls que feien fàstic. Quan en Bro es va mig reconèixer en aquell esbós, irat, digué en veu alta: «Per la mia barba, que no és aquesta, jo em venjaré d'aquest belitre. Bord i mula sempre se'n pensen una. Fuig d'aquí!». El noi, que es va trobar amb el cel per tenebra, sortí de l'obra camí a ajudeu-me. La burla ja no es podia esmenar. La primavera, que muda les ires, encara trigaria a arribar. Tot just començava la freda setmana en honor a aquells sants homes.

Pep Vila

En els dies freds de sant Antoni, s'afirmava que algú havia vist sortir pedres de molí per les parets del mas el Racó. Quins ximpleries, pensava la Pura, que, morta de fred, jeia en el llit del dormitori alhora que mirava l'Esteve, el fill, com alçava del terra unes marmites amb unces i monedes d'or i les penjava d'uns claus prop de la sutja de la xeme-neia. Si vénen els bandolers ens poden robar. Tenia el pressentiment que els podia tocar en aquell sant Antoni en què, com sempre, dones i homes havien anat a missa i després es quedaven a la festa al voltant de la foguera de la plaça. Sense que els gossos haguessin lladrat, de sobte van fer sonar la balda. La Pura confiava que el fill no obriria. I si, per ser forasters, l'Esteve creia que havien vingut a comprar ovelles? Al final ell va obrir la porta, els forasters van entrar i van dir que xollaven ovelles, arreplegaven llanes i adobaven pells. Tan bon punt ho va acabar de dir, els bandolers van empènyer les cadires i el Sastre de Vallada se li va acostar. Li va etzibar una empenta que el va fer caure a terra. La Pura va posar l'orella al barandat del dormitori i va reconèixer la veu del Sastre de Vallada entre l'enrenou.

La Pura no va gosar sortir però va veure per una escletxa que cobrien el cap de l'Esteve amb trossos d'arpillera, va sentir les passes dels bandolers, i que tancaven la porta. La Pura va fer una ullada a les marmites: les unces i monedes d'or encara hi eren. Va sortir de casa amb el sarró i el garrot, i a l'era va cridar demanant ajuda. Ningú no hi va acudir. De sobte es va girar cap a la dreta de la casa i va creure que tot